

Midwest Inter. Library
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill. 60637

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

PRICE 50 CENTS

GEGUŽĖS 18 - MAY 18, 1981

NR. 10

Washington, JAV Senato rūmuose gegužės 14 d. minint Amerikos Balso transliacijų lietuvių kalba į pavergtą Lietuvą 30 metų sukaktį, to minėjimo rengimo komiteto pirm. dr. L. Kriaučeliūnas ALT vardu įteikė sen Percy adresą, kaip padėką už jo nuolatinę paramą Lietuvos laisvinimo reikaluose.
Iš kairės - Sen. Percy, inž. Valdas Adamkus (pravedęs minėjimo iškilmingąją dalį), ALTO vicep. ir rengimo komiteto pirm. dr. L. Kriaučeliūnas.

AMERIKOS BALSO TRANSLIACIJŲ PAVERGTAI LIETUVAI SUKAKTIES MINĖJIMAS SENATO RŪMUOSE

Washington, JAV Senato rūmuose, gegužės 14 d., įvyko gerai pasisekęs Amerikos Balso radijo transliacijų pavergtai Lietuvai 30 metų sukakties minėjimas. Minėjimą suruošė Vyr. Liet. Išlaisv. Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba, kuri daug prisidėjo prie tų lietuviškų programų Amerikos Balse įvedimo. Minėjime dalyvavo 120 amerikiečių pareigūnų ir vadovaujančių lietuvių. Daug šiltos nuotaikos įnešė minėjimą globojęs sen. Charles H. Percy. Be daugelio kitų, dalyvavo sen. Paul Sarbanes (Md.), sen. S.I. Hayakawa (Calif.), Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto pirm. kongr. Clement Zablocki (Wisc.), kongr. Millicent Fenwick, specialus prezidento pav. Jack Burgess, Valstybės sekretoriaus pav. James Montgomery, Valstybės departamento Rytų Europos reikalų padalinio direktorius Peter Bridges, Pabaltijo skyriaus direktorius Thomas Longo, USA International Communication Agency direktorius John Shirley, Amer. Balso dir. William Haratunian, Europos skyriaus vadovas Hans Holzapfer, latvių skyriaus vadovas Karl Lantee, Estijos gen. kons. New Yorke Ernst Jackson ir kt.

Dalyvavo Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis su ponias.

Minėjimą atidarydamas ALT pirm. dr. K. Šidlauskas savo sveikinime pažymėjo, kad tarp Rytų ir Vakarų vyksta radijo karas ir kad Amerikos Balso veikla turi būti stiprinama. Pakvietę programai vadovauti Valdą Adamkų. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Balkūnas.

Pagrindinę kalbą pasakė sen. Percy. Pasveikino gausiai susirinkusius da-

~~~~~

Nuotraukose: JAV senato rūmuose, Washington, ALTO pirm. dr. K. Šidlauskas atidaro Amerikos Balso lietuviškų radio valandėlių pavergtai Lietuvai 30 metų sukakties minėjimą, minėjimą praveda inž. Valdas Adamkus, pagrindinę kalbą sako minėjimo globėjas sen. Percy, kalba VLIKO pirm. dr. K. Bobelis.

lyvius. Pabrėžė savo ilgąmetį susidomėjimą lietuviais, kurie yra pelnę didelę pagarbą šiame krašte. Reiškė pagarbą Lietuvos žmonėms, kurie veda atkaklią kovą, siekdami išlaikyti savo religiją, kultūrą, savo tradicijas, nors būdami pavergti. Pagyrė Amer. Balso lietuviškojo skyriaus darbuotojus ir pažadėjo dėti pastangas, kad Amerikos Balso veikimas būtų stiprinamas. Pabrėžė, kad Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuota jėga ir klasta. Pažymėjo, kad Amerika gims Lietuvos teisę į laisvę ir nepriklausomybę.

Minėjimo rengimo komiteto pirm. dr. L. Kriaučeliūnas įteikė sen. Percy meniškai sukurtą adresą, kur dėkojama už jo nuolatinę paramą Lietuvos laisvinimo reikaluose.

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirm. dr. K. Bobelis savo kalboj pasidžiaugė, jog esame tikri, kad dabartinė JAV vyriausybė, turėdama nuolatinę Senato Užsienio reikalų komisijos pirm. Percy paramą, rems Rytų Europos žmonių pastangas atgauti laisvę. Dėkojo viso pasaulio lietuvių vardu.

Kun. J. Prunskis įteikė Amerikos Lietuvių Tarybos žymenį lietuviškos Amerikos Balso programos vadovui Alfonsoi Petručiui, kuris savo kalboje dėkojo Altui už prielankumą ir džiaugėsi JAV vyriausybės žmonių bei Amerikos Balso vadovų prielankumu transliacijoms pavergtos Lietuvos žmonėms.

Minėjimo programos vadovas Valdas Adamkus pabrėžė, kad lietuviškoji Amerikos Balso programa Lietuvos žmonėms yra vilties svyturys. Amerikos Balsas-tai elektroninė Laisvės statula pavergtai žmonijai, skleidžianti vilties spindulius viso pasaulio pavergtiems žmonėms, duodanti pasauliui taikos, demokratijos ir laisvės viltį.

Teko patirti, kad sukakties minėjimas, taip sėkmingai plačiu mastu suruoštas, laimėjo dar didesnę Amerikos Balso vadovų prielankumą lietuviškai programai. Gen. kons. A. Simutis pažymėjo, kad jam neteko kituose lietuvių parengimuose matyti tiek gausiai aukštųjų Amerikos pareigūnų. Be minėtųjų dalyvavo ALT atstovas Washingtone prof. dr. J. Genys, iš Chicagos nuvykę Alto vadovybės nariai: gen. sekr. Gr. Lazauskas, J. Skorubskas.

Šiam minėjimui atžymėti, jau yra paruošta spaudai platesnis ALT biuletenis bei brošiūra.

ALT Inf.

TRUMPAI IŠ VISUR

Ispanijos komunistai gegužės mėn. nušovė armijos generolą ir 3 policijos valdininkus. Kitu atveju, sprogus galingai bombai, žuvo aukšti kariškiai ir buvo sužeista apie 30.

Saudi Arabijos 1982 metų biudžete iš 90 milijonų, 25 bil. dol. skiriama gyvenbai.

Gen. Haig rugsėjo mėn. New Yorke tarsis su Gromyko.

Apsaugai sovietų raketų, Sirija į Lebanoną atsientė šarvuotą diviziją karių.

Užsienio korespondentai samdė airių vaikus, kad mėtytų į policiją akmenis ir net "Molotovo kokteilus".

JAV paskyrė papildomai Izraeliui ir Egiptui po 1,5 bilijonus dolerių.

Anglijoje P. Sutcliffe prisipažino nužudęs 13 moterų.

Meksika iš JAV pirkto 12 F 5 lėktuvų.

Prof. L. Poullada kritikavo JAV užsienio politiką už nuėmimą sankcijų sovietams, kai šie vis taip žiauriai dar žudo Afganistano gyventojus.

Po Vokietijos kanclerio vizito Saudi Arabijoje, Izraelio Beginas jį išvaidino Holocousto rėmėju.

JAV ore sprogo karo žvalgybos lėktuvas. Žuvo 21 karys.

Gegužės 13 d. pasikėsinimo metu sunaikai sužeistas Popiežius. Kaip pranešama, netrukus jis grįš iš ligoninės.

~~~~~

Minnesota 9 metų mergaitė buvo persodinta 11 metų žuvusio berniuko širdis.

New Yorke gyvena apie 25 000 japonų, jie turi 200 restoranų.

Salvadore katalikų kunigas R. Bocergeois 10 dienų išgyveno su komunistų teroristais, o grįžęs į JAV agituoja prieš Salvadoro vyriausybę.

Iš JAV numirštančių lietuvių, kurie nepalieka tinkamų testamentų, sovietai kasmet gauna apie 7 mil. dol.

Lena Valaitytė Europos solistų varžybose užėmė antrą vietą. Ji visur sakėsi esanti lietuvaite.

Kanada, komunistų šnipą N. Scheinpflugą, perdavė Vakarų Vokietijai.

Vis brangstant laidotuvių išlaidoms, įeina madon pašaravimo metu nuomuoti prabangius karstus, o palaidoti kartoniniuose karstuose fanieros dugnu.

Kanados kalėjimų ir policijos ministeris R. Kaplan ieško "nacių".

Čekoslovakijoje suimtas buvęs Dubičiko ministeris ir kiti 7 laisvės kovotojai.

JAV slaptoji policija kasdien po 24 valandas saugo nuo teroristų 20 asmenų, buvusių prezidentų, viceprez. ir jų nepilnamečius vaikus.

Oro kautynėse virš Lebano teritorijos nustatyta, kad JAV naikintuvai yra pranešeni už sovietų Mig 25.

Sovietų helikopteriu iš Afganistano į Pakistaną pabėgo 3 afganų karininkai.

Sovietai pažadėjo Nikaragvai 20 000 tonų kviečių, už kuriuos apmokės Libija.

Popiežius slapta išpėjęs Brežneva, jei sovietai okupuos Lenkiją, jis grįš ir vadovaus kovai su okupantu.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: In The United States per year \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00

UŽSAKYMŲ KAINA: Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
Užsienyje metams \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

Tautos Fondo suvažiavime - prie prezidiumo stalo, iš k. į d.: Juozas Audėnas, Aleksandras Vakselis, Irena Banaitienė ir kt.
Edmundo Vaičiulio nuotr.

Tautos Fondo Narių Suvažiavimas

"Lithuanian National Foundation" (Tautos Fondas) 1974 m. inkorporuotas New Yorko valstijoje, kasmet turi savo narių visuotinius suvažiavimus. Šiemet TF narių suvažiavimas įvyko gegužės 2 d. Kultūros Židinyje, Brooklyne.

Suvažiavimą pradėjo TF Tarybos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jis pasveikino visus suvažiavimo dalyvius narius ir svečius ir pakvietė darniam suvažiavimo darbiui. Sugiedojus Tautos Himną ir tėvui pranciškonui Leonardui Andriekui sukalbėjus maldą, prasidėjo sveikinimai. Žodžiu sveikino Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis, VLIKO pirmininkas dr. Kazys Bobelis sveikino savo, prelado Jono Balkūno, dr. Kęstučio Valiūno ir ALTO vardu, PLB Valdybos vardu sveikino Kazys Jankūnas, Kanados TF atstovybės vardu jo pirmininkas Antanas Firavičius, Waterburio įgaliotinis Adolfas Čempė. Raštu sveikino Lietuvos atstovas Vašingtone dr. Stasys Bačkis, JAV Liet. Bendr. pirm. Vytautas Kutkus, Australijos TF atstovybės pirm. kun. Butkus.

Po to Marija Noreikienė, TF Tarybos sekretorė, perskaitė pereitų metų suvažiavimo protokolą, kuris buvo patvirtintas be pataisų. Tarybos pirm. A. Vakselis pranešime apie tarybos veiklą pabrėžė, kad nepaisant nepalankios kritikos VLIKO ir Tautos Fondo institucijoms ir jų veiklai, lietuvių visuomenė yra išsiamoniusi atvirkščiai. Visuomenė gerai supranta Lietuvos laisvinimo reikalą ir kad šiokių bei tokių rezultatų atsiekus, reikia pinigų ir dar kartą pinigų. 1980 metai TF istorijoje buvo geriausi metai.

TF Valdybos pirm. Juozas Giedraitis savo vadovaujamos valdybos vardu, kuriai tenka atlikti visas praktiškas organizacijos ir lėšų telkimo darbas, išsamiai išdėstė visus lėšų sutelkimo būdus ir priemones. Iždininkas Vytautas Kulpa patiekė 1980 m. TF apyskaitą visų atliktų darbų piniginių vaizdą. Kontrolės komisijos pirm., Algis Sperauskas perskaitė komisijos pirmininko protokolą ir pabrėžė, kad komisija radusi labai gerai vedamas knygas, kad apyskaita gerai paruošta ir kad labai gerai tvarkomas visų finansų ūkis.

A. Firavičius, Kanados TF atstovybės pirmininkas, kaip ir dažnoje savo informacinėje apie veiklą kalboje, ne daug lietė savo darbų didelių vaisius. Jis pasakė didžiai patriotinę kalbą. Jis sako, kad neužtenka mylėti pavergtąją Lietuvą ir aimanuoti dėl tokios didelės tautos nelaimės. Bet, svarbiausia, reikia kovoti dėl jos laisvės visokiomis priemonėmis. Jų svarbiausios yra pasišvestas DARBAS ir PINIGAI. A. Čempė, Waterburio įgaliotinis, pateikė savo darbų gerą pranešimą.

Todėl pravartu susipažinti su apyskaitos duomenimis. Apyskaita rodo, kad 1980 m. sausio 1 d. TF būta 103,053.21 dol. Per praėjusius metus įplaukė 93,053.55 dol. Tad iš viso turėta 196,340.76 dol. suma. Iš kur tos pajamos atėjo, iš Australijos TF atstovybės - 6,164.69 dol., iš Did. Brit. - 115,50. iš Kanados - 37,846.07 dol., ir iš Kolumbijos - 152.00, iš JAV lietuvių 38,283.57 dol. Tad iš viso aukų gauta 82,561.83 dol. Kitos pajamos palūkanų - 8,850.72 dol.. VLIKO organizacijų

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.), P. Bružas (techn.).
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė (Šeiminkių sk.), Vyta. Širvydas (English Section).

SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos: Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

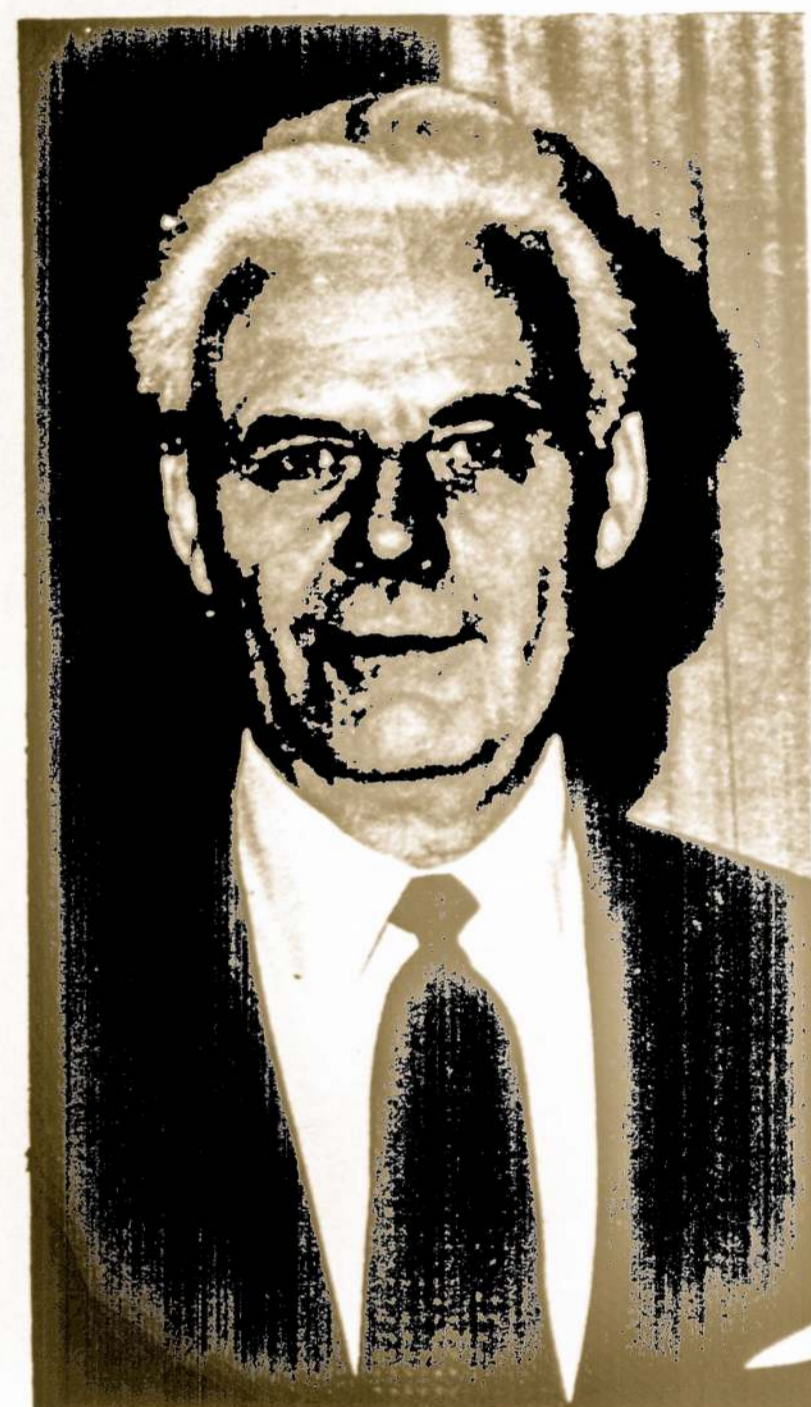
10 val. - 12 val. ir 1 val. pp - 6 val. varare. (kitu laiku, esant svarbiam red. ir adm. reikalui, galima skambinti 312 - 543 - 8198.).

SANDAROS ATSTOVAI
So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Chaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroit - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbų, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

BOSTONO Padangėje

LAISVĖS VARPAS - Sekmadienis: 11:30-12:10 val. 700 banga iš WCAS-12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Višcinis 173 Arthur St. Brockton, MA 02402

Petras Višcinis

inašų - 1,600.00 dol. ir už parduotus leidinius 37,00 dol. Lietuvių Laisvės Iždas taip pat gerai auga.

Per tuos pat 1980 m. išleista VLIKO uždaviniais vykdyti 82,561.83 dol. ir TF veiklai - 11,361.79. Tad iš viso išleista 98,236.52 dol.

Nors metai buvo geri pajamomis, bet jie buvo ir gana išlaidūs. Išlaidos labai padidėjo dėl Madrido konferencijos, kurioje VLIKO delegacija aktyviai dalyvavo. Jiems ten teko praleisti apie 10 dienų, ruošti demonstracijas, skleisti įvairiomis kalbomis - anglų, prancūzų, vokiečių ir ypač ispanų kalba literatūrą, susitikti su žurnalistais, valstybių atstovais ir kt. Apie tai plačiau kalbėjo VLIKO pirm. dr. K. Bobelis. VLIKAS savo finansinę apyskaitą pateiks savo Seimui, įvykstančiam šių metų gale.

Tautos Fondo reikalams vesti ir tvarkyti išrinko ir statute numatytus organus: tarybą, kontrolės ir finansų komisijas. Į naują tarybą išrinkti ir savo pareigomis pasiskirstė šiaip: Aleksandras Vakselis - pirmininkas; Irena Banaitienė, Antanas Firavičius, Juozas Giedraitis ir Alfonsas Patamsis - vice-pirmininkai; Marija Noreikienė - sekretorė; Juozas Audėnas, dr. Kazys Bobelis, Vytautas Baneis, dr. Aldona Janaičienė, Albinas Markevičius, Jurgis Valaitis ir dr. Petras Vileišis - direktoriai; Adolfas Čempė, Algis Spėnukas ir Liūdas Tamošaitis - kontrolės komisija; Jurgis Bobelis, Vytautas Kulpa ir Petras Minkūnas - Finansų komisija.

Suvažiavimas, išklauses TF Tarybos, Valdybos, Kanados ir Australijos atstovybių, Waterburio įgaliotinio, kontrolės komisijos pranešimus, pripažino jų visų dėtas didesles pastangas, kaupiant lėšas Lietuvos laisvinimo darbams, VLIKO vykdomiems finansuoti, nuoširdžiai dėkoja visiems už jų gerus darbus ir visiems aukotojams už jų aukas. Suvažiavimas dėkoja visiems asmenims ir organizacijoms už malonius sveikinimus ir gerus linkėjimus.

Suvažiavimas pageidavo, kad TF centro institucijos dažniau skelbtų ELTOJE ir bendrinėje spaudoje apie TF būklę ir aukotojus.

Juozas Audėnas

"LAISVĖS VARPAS" DVIEJOSE RADIO STOTYSE

Jau 27-neri metai kai oro bangomis "Laisvės Varpas", vadovaujamas Petro Višcinio, skamba Bostono, Mass. apylinkėse garsindamas lietuvišką žodį, dainą, lietuvių kompozitorių kūrinus.

Be to, jau ketvirtį metų kai Petras Višcinis savo programą duoda iš dviejų radijo stočių, viena iš jų WBET yra labai galinga. Šioje programoje teikiama žinios ir anglų kalba, kas yra svarbu informuojant amerikiečius ir mūsų jaunesniąją kartą, ją prilaikant prie lietuviybės.

Šių programų išlaikymui Bostone rengiami "Laisvės Varpas" koncertai ir kt. parengiami. Laukiama iš visuomenės ir organizacijų paramos ne tik šiai Petro Višcinio tokiai gražiai iniciatyvai, bet ir kitų vietovių lietuviškoms radijo programoms. Radijo valandėlės ir spauda daug prisideda prie visų lietuviškų organizacijų veiklos puoselėjimo.

*****
Užsiregistruoti
ne vėliau liepos 25 dienos
*****

SUSIVIENIJIMAS RENGIA

SLA

EXKURSIJĄ-KELIONĘ KARIBŲ JŪROJE

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pirmą kartą rengia-organizuoja kelionę KARIBŲ JŪROJE, laivu "CARNIVALE". Nuo lapkričio-November 8 iki 15 dienos (vieną ištisą savaitę)

Laivas išplaukia iš Miami, Floridos. Aplanys 3 įdomius tropinius uostus ir valstybes: SAMANA - Dominikos Respublikoje, SAN JUAN - Puerto Rico ir ST. THOMAS - Jungtinių Valstybių valdomą salą.

Bus progos pailsėti saulėje, užmegsti naujų pažinčių, aplankyti dar nematytas salas, keliauti su linksma lietuvių grupe. Kaina laivu vienam asmeniui (po du į kambarį) prasideda nuo \$800 (aštuoni šimtai dolerių). Be to, reikia pridėti kainą lėktuvu iš jūsų miesto (namu) į Miami, Florida - Round Trip.

Šia kelione gali pasinaudoti visi, nežiūrint, ar jie yra ar nėra SLA nariai. Svarbu, kad neatidėliotumėt, o dabar, tuojau registruotumėtės ir užsisakytumėt sau laive vietas.

Kelionės kainoje įskaitoma: patogi kabina-kambarys, skanus maistas, įvairūs pasilinksminimai laive.

Pasinaudokite šia proga įdomiai ir linksmai praleisti atostogas, pasidžiaugti JŪRA ir tropinės saulės šiluma.

Informacijų ir registracijai prašome jau dabar kreiptis į AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS, 60613 TEL. (312) 238-9787

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkieni, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepiam ir SANDAROS parėmimą būsime labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

SUSIPAŽINIMUI
vienas "Sandaros" numeris
siunčiamas nemokamai

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

MANO PAVARDE.....

ADRESAS;.....

ALKOHOLINIAI GĖRIMAI IR VĖŽYS

Amerikiečių ir prancūzų statistika įrodo, kad alkoholinių gėrimų mėgėjai dažniau už kitus susserga piktybiniais burnos ertmės, ryklės, gerklų ir stemplės navikais. Be to, daugybiniais viršūtinės virškinimo trakto dalies ir gerklų navikais ypačiai ryškiai susserga vartojantieji visų rūšių viski ir iš obuolių pagamintą degtinę. Tokie asmenys dažniausiai susserga vėžiu, kurį JA Valstybėse priskaitoma net iki 27.9%.

Kodėl alkoholis skatina vėžį? Tai gali būti įvairių priežasčių, kurias ir nurodo okupuotos Lietuvos medicinos dr. Laima Griūtė.

- 1) Etilo alkoholis - pagrindinė visų svajgiųjų gėrimų sudėtinė dalis - yra karcinogeniškas, t.y. patys gali sukelti vėžio navikus.
  - 2) Alkoholiniuose gėrimuose yra cheminių kancerogenų - vėžį sukeliančių medžiagų, atsirandančių gamybos metu ar pridėdami prieskonius.
  - 3) Alkoholis skatina karcinogeniškas medžiagų veikimą, patenkančių į organizmą rūkant arba dirbant kenksmingose sąlygose.
  - 4) Alkoholis sutrigdo normalią organizmo pusiausvyrą: kepenų sugebėjimą nukenksminti nuodus, medžiagų apykaitą, vitaminių balansą, imuninius mechanizmus. Kitaip sakant, alkoholis sudaro palankias sąlygas veikti bet kokiems kenksmingiems veiksmams ir plėtotis ligoms ir navikams.
- Anot vėžio statistikų, kas daugiau suvartoja alkoholio ir kas daug rūko, toks labiau linkęs sirgti burnos ertmės, ryklės, gerklų ir stemplės vėžiu, negu tas, kurs geria, bet nerūko. Bet tokių iš vis nedaug. Beveik visi geriantieji daug rūko. Tabako dūmuose yra net kelios žinomų karcinogenų grupės. Rūkantieji dažniausiai ir susserga stemplės vėžiu.

CUKRUS TIEK PAT PAVOJINGAS

JA Valstybių statistika rodo, o maitinimosi žinovai sako, kad amerikiečiai

per metus išgeria ne tik daug degtinės, kaip suvalgo ir nemažai cukraus. Kiekvienas amerikietis per metus suvalgo 125 svarus cukraus, tikėsite, ar netikėsite, iš visų tų 125 svarų, 77 svarus cukraus suvalgo paslėptoje formoje, t.y., bevalgydamas įvairių maistą. Cukrus, esą, yra tame maiste "pasislėpęs".

Pasak žinovų, nei alkoholis, nei cukrus bei saldumynai neturi maitinimosi vertės. Jie tik tukina žmogų ir priartina įvairias kitas ligas. Kad alkoholis nevieną mūsų nuvaro be laiko į kapus, tai visi susikims neprieštaraudami, bet kad cukrus ir saldumynai panašiai elgiasi, pasislėpę dextroso, fructoso, maltoso ir kitokių pavadinimų priedanga, tai tikriausiai nevisi norėsime sutikti. Betgi, juokas juokais, ir cukrus nemažiau pavojingas už alkoholį.

Jeigu jūs turite perdidelį svorį, jei esate slegiamas, nusiminęs, jei esate karštagalvis ar karštūbūdis, jei turite sunkumų nuosekliai ir susikaupus galvoti, jei turite pasikartojančius galvos skausmus, jei jūs kiekvieną kartą stengiatės išgerti vaisvandenių turint troškulį, jei jūs stveriatės saldumynų ar šokolado, jei jūs smaguraujate, jei jūs šogote saldinius bei saldumynus, kai esate sotus ir panašiai, tai tokiomis atvejais jūs jau esate bejėgis priešintis saldumynų pagundai - esate jų beišsisvis. Viskas šiais atvejais, jei jūs dar nesate diabetiku, tai dėkokite Aukščiausiam, nes jūs jau raudatės prieš diabetikų registracijos duris.

Amerikiečiai yra geros širdies žmonės. Jie yra pristeigę visokių organizacijų kitiems padėti. Tai ir saldumynų be-laisviams padėti Amerikoje yra speciali organizacija, kuri vadinasi Nutrition and the Sugar Detoxification Center. Jos skyrių yra visoje Amerikos teritorijoje. Čikagoje toks centras yra 4448 N. Central gatvėje. Jo telefonas, (312) 631-9248. Į tą centrą saldumynų "be-laisviai" kreipiasi patarimų ieškodami. Geriausia savo daktaro paprašyti padaryti nuodugną kraujo analizą. (vpr)

ALENOS DEVENIENĖS PAGERBIMAS

Didžios energijos, plataus masto visuomeninė Aiena Devenienė gėbužas 24 d. specialiu parengimu pagerbtos Los Angeles lietuvių, Santa Monicoje, p.Sinkų regionijoje. Tai visą gyvenimą buvusi veikli ir pasižvelgusi patirtimi, per keturis dešimtmečius uoliai talkinusi Amerikos Lietuvių Tarybos vadovaujama muose Lietuvos laisvinimo darbuose, parodydama plačią politinę nuovoką, nuosirdžią toleranciją, gilų lietuviškų reikalų supratimą.

DAUG APIE LIETUVĄ

Lietuvių numizmatikų draugijos biuletenis "The Knight" gausiai pateikia informaciją apie Lietuvos monetas ir banknotus.

MOKYTOJAMS APIE LIETUVOS ŽYDUS

Evanstono aukštesnioji mokykla kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybą prašydama leidimo padaryti ištrauką iš Alto išleisto kun. J. Prunskio knygtės "Lithuania's Jews and the Holocaust" ir jas kaip medžiagą pamokoms išsiuntinėti mokytojams.

ETNINĖS KULTŪROS APSAUGA

Chicagoje veikia Etninės kultūros apsaugos taryba, kurios pirmininkas yra Alto valdybos narys St. Balzekas, Jr. Ši taryba gegužės 9 d. Chicago miesto bibliotekos Kultūros centre turėjo studijų dieną, kurioje Altui atstovavo kun. J. Prunskis.

PATVARI RADIO VALANDELĖ

Hot Springs, Ark. mieste Salomėjos Smaizienės vedama lietuvių radijo valandėlė rudenį švęs 5 m. sukaktį, kurią ruošiasi paminėti specialia gegužine su laimė-

LIETUVIŠKAM Amerikos Balsui 30 metų

Vasario 16-tą suėjo 30 metų, kaip pradėjo veikti Amerikos Balso lietuviškasis skyrius. 1951. II.16 dieną iškilmingai, dalyvaujant Amerikos valdžios atstovams, Lietuvos ministeriui ir pasiuntiniui Povilui Žadeikiui, buvo perduota pirmoji radijo programa į pavergtą kraštą. Drauge ją galėjo girdėti ir kiti Europoje gyvenę lietuviai. Prie lietuviškojo Amerikos Balso skyriaus suorganizuavimo daug prisidėjo Amerikos Lietuvių Taryba ir pati visuomenė, keldama klausimą, kaip reikėtų pavergtą kraštą aprūpinti teisinga informacija.

Amerikos Balso buvo įkurtaš antrojo pasaulinio karo metu, 1942 metais. Kaip pats pavadinimas sako, tai buvo Amerikos valdžios oficialus balsas, kurio taip reikėjo ano meto Europos žmonėm. Europa kariavo. Ją trypė Hitleris, kuris sugebėjo visus skeisti tik propagandines žinias. Pavergtieji kraštai liko be žinių, be jokios vilties, nes vokiečių radijas trenkė trenks propagandą apie jų laimėjimus.

Pokario metais Amerikos Balso veikla nebuvo sustabdyta. Priešingai, ji buvo išplėsta. Visur skverbėsi komunistinė, sovietinė propaganda. Prieš ją reikėjo pastatyti teisingą ir tikslią informaciją. Taip Amerikos Balso savą laidą išplėtė į Afriką, Aziją, Pacifico irklę.

Sovietų Sąjungos pavergtuose kraštuose žmonės skendo tamsumoje. Ten buvo tik viena komunistinė informacija. Buvo skelbiama tik tai, kas jiems teko. Apie tai rašo Elena Juciūtė savo knygoje "Pėdos mirties zonoje" ir ką tik išėjusios jos epochinėje romane "Ąžuolynėlis". Dar Lietuvių tebevyko ir partizaniniai karai. Pilna buvo visokiančių gaudų, kad štai išsikels anglai, amerikiečiai, prasidės naujas karas.

Lietuviškasis Amerikos Balsas atnešė realybę, atnešė infor-

maciją apie pasaulio įvykius. Tai buvo šviesa tamsoje, tai buvo nauja oro banga tvankiame kalėjime!

Amerikos Balso paskirtis buvo ne žmones agituoti, perplauti, bet perduoti gyvenimo tiesą, tikrovę. Perduoti žinias apie lietuvių veiklą, gyvenimą. Ir to užteko, nes pavergtas žmogus jau galėjo sugretinti savo propagandines žinias su žiniomis iš Amerikos Balso. Pavergtas žmogus lengvai suprato, kad tas laisvasis žmogus yra laimingesnis, nes jo nustumdo, neišnaudoja partija. Jis turi ir spaudos, ir žodžio laisvę. Pavergtasis žmogus išgirdo, ką daro laisvieji lietuviai tai laisvei apginti ir sugrąžinti į pavergtą kraštą. Ir tai stiprino ir guodė juos. Užaugo naujos kartos, kurios neregėjo nepriklausomos Lietuvos, bet iš Amerikos Balso ir iš kitų laisvojo pasaulio radijo stočių jie sužinojo tikrąją gyvenimo tiesą ir pasidarė patriotai, uolūs lietuviai.

Amerikos Balso translaciijos buvo traukdomos, bet vis ieškota būdų, kad tas laisvas žodis pasiektų kraštą. Dabar per dieną yra leidžiamos dvi skirtingos

Dr. K. Jurgėla

programos. Jos paskui kartojaš mos.

Amerikos Balsas į Sovietų Sąjungą kalba 36 kalbom per 109 siųstuvus, pertransliuotojus. Per savaitę Amerikos Balsas į Sovietų Sąjungą kalba 800 valandų! Kokia tai didžiulė jėga ateina oro bangomis ir didįjį tautų kalėjimą, jėga, kuri vargšui žmogui duoda daug džiaugsmo ir daug vilties. Jų palaikio gyvų kaip žmogų toje baisioje nužmogintoje sistemoje.

Pradžioje lietuviškam skyriui vadovavo dr. Kostas Jurgėla. Skyrius veikė New Yorke, bet paskui buvo perkeltas į Washingtoną, kad būtų lankesčiau, patogiaus perduoti paskutines vyriausybės žinias, prisilaikyti statusybos linijas ir tvarkos. Po dr. K. Jurgėlos vadovavo rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Dabar vadovauja Alfonsas Petrutis. Pirmieji tarnautojai jau beveik visi išėję iš pensijų. Dabar priimta visa eilė naujų ir jaunų žmonių.

-o-

Esame dėkingi Amerikai, kad suprato pavergtų tautų padėtį ir kad suorganizavo tokių platų radijo tinklą į Sovietų pavergtas tautas. Nenutraukite tų translaciųjų, nes ten žmonės visai užduciai. Tik per Amerikos Balso ten žmonės sužino, kas nutiko pačioje Lietuvoje. Kai susidegino Romas Kalanta, Vilniaus gyventojai skubėjo prie radijo aparatų, kad sužinotų, kas nutiko Kaune. Gavėse girdėjo tik kuždesius, gaudus, bet tikrovės nežinojo. Amerikos Balso tada iš Washingtono ir pranešė tikrą tiesą, kad Kaune prie teatro susidegino jaunuolis, šaukdamas "Laisvės Lietuvai!" Ir tas jaunuolis buvo Romas Kalanta.

Stiprinkite tas informacijas lietuviškojo laisvojo gyvenimo apžvalgas, kad pavergtieji žmonės jausmą jėgą atsispirti prapaudėjam, kad jie neprazūtų tamsoje.

"Garsas"

"Amerikos Balso" lietuviško tarnybos dešimtmečio minėjime Lietuvos pasiuntinybėj Washingtono 1961.II.16.

Iš kairės į d.: Inž. P. J. Labanauškas, pirmosios programos kūrėjas; Juozas B. Laučka, pirmasis redaktorius; Elena Jurgėlaitė; Valst. sekretorius padėjėjas Europos reikalams Foy D. Kohler, 1951 m. International Broadcasting Division dir. Valst. Dep-te; Elena A. Jurgėlienė; Harold C. Vedeler, Valst. Dept. Rytų Europos sk. virš.; Barry Zorthian, A.B. programų vedėjas; Dr. Kostas R. Jurgėla, liet. tarnybos viršin., vyr. red.; plk. Kazys V. Grinius, redaktorius.

The 10th anniversary of the Lithuanian Section of the Voice of America at the Lithuanian Legation in Washington, D.C., February 16, 1961. From left to right: Engineer Povilas J. Labanauškas, the first program's announcer; Juozas B. Laučka, the first editor; Elena Jurgėla; Foy D. Kohler, assistant Secretary of State for European Affairs, director in 1951 of the International Broadcasting division; Mrs. E. Jurgėla, director of programming for Voice of America; Dr. Kostas R. Jurgėla, head of the Lithuanian Section and editor-in-chief; Col. Kazys V. Grinius, editor.

LIETUVIŲ DIENOS, 1981, BALANDIS

BENDROJO AMERIKOS PABALTIEČIŲ KOMITETO POSĖDIS

Po Amerikos Balso Lietuvių Tarnybos 30-ties metų veiklos paminėjimo Vašingtone š.m. gegužės 14 d., Amerikos Pabaltiečių Komitetas buvo susirinkęs The Monocle viesbutyje ir savo posėdį.

Dalyvavo Komitetui vadovaujantis Amerikos Estų Tarnybos pirm. Juhan Simonson, jos pavaduotojas Maida Kari, Amerikos Latvų Tarybos atstovai Gunars Meierovics ir dr. V. Povlovskis, o Amerikos Lietuvių Tarybai atstovavo dr. Kazys Šidlauskas ir prof. dr. Jonas Genys.

Aptartas pasirengimas paminėti Amerikos Pabaltiečių Komiteto 20-ties metų veiklos sukaktį. Šia proga Komitetas ruošia iškilmingą priėmimą Vašingtone š.m. birželio 11 d., į kurį bus kviečiami Vašingtone ir Baltimorės kolonijų lietuviai, latviai ir estai.

Be to, posėdyje buvo aptartas masinis pabaltiečių trėmimo į Sibirą prisiminimas, vasaros internejų reikalas Pabaltiečių Komitete.

Washingtono, gegužės 14 d. Amerikos Balso lietuviškų programų 30 metų sukakties minėjime: ALTO informacijos direktorius kun.dr. Juozas Prunskis kartu su A.B. lietuvių skyriaus vedėju Alfonsu Petručiu (tas pareigas jau einančiu 26-ti metai) ir VLİKO įstaigos vedėja, taip pat buvusia Amerikos Balso liet. sk. pranešėja, Margarita Samatiene.

OKUPOUOTOJ LIETUVOJ

Ši pavasarį Kuršių Neringoje buvo dideli potvyniai. Pakilęs Kuršių mariose visu metu vanduo išplovė daug pušų šaknų ir jos išvirto. Užtvindyti Neringos keliai. Kai kur sugriuvo ir pylimai.

Religinės apeigos atliekamos kiek galima iškilmingiau. Per Velykas Palangoje bažnyčioje grojo didžiulis orkestras per visą naktį iki įsikėlimo pamaldų. Per jas skambino varpai, kol maldininkai 3 kartus apėjo apie bažnyčią. Komunistų valdžia yra įsakiusi bažnyčios varpais skambinti ne daugiau 3 kartus per metus.

SANDAROS GEGUŽINĖ

Sekmadienį
BIRŽELIO 7
JUNE

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje

Kviečiame visus su savo artimaisiais ir draugais atvykti į Sandaros gegužinę. Savo atsilankymu paremsite ne tik Sandaros laikraštį, bet ir lietuviybės reikalus.

Pradžią 12 val.

GEGUŽINĖ ĮVYKS BETKOKIAM ORUI ESANT.
BUS DOVANŲ PASKIRSTYMAS, SKANUS LIETUVIŠKAS MAISTAS.
MUZIKA, ŠOKIAI IR KITI ĮVAIRUMAI.
GROS KIVĖNO ORKESTRAS.

ALTO VALDYBOS POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba gegužės 20 d. savo būstinėje sušauktame posėdyje pirm. dr. K. Šidlauskas, dr. L. Kriaučeliūnas, gen. secr. inž. G.J. La-zauskas painformavo apie Senato rūmuose geg. 14 d. įvykusį Amerikos Balse įvestos lietuviškos programos 30 m. sukakties minėjimą. J. Skorubskas ir G.J. La-zauskas painformavo apie savo pasitarimus su Lietuvos atstovu dr. S. Bačkui. Aptarta eilė kitų svarbesnių klausimų.

ALT Inf.

SIBIRO KALINIO KNYGOS PRISTATYMAS

Buv. Sibiro kalinio Jono Kreivėno atsiminimų knygos "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" pristatymas visuomenei įvyks š.m. birželio 6 d. (šeštadienį), Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

Pradžią 5 val. vak. Programoje bus trumpos kalbos, ištraukų iš knygos skaitymas, meninė dalis ir auto-rius žodis.

Po oficialios dalies bus kavutė. Norintiems autorius duos autografus. Visi kviečiami dalyvauti.

Knygai Leisti Komitetas

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

- \$ 20.00 Petras Bružas, Chgo. Ill.
- \$ 5.00 Antanas Juozevičius, Chgo. Ill.
- \$ 5.00 Ona Martinkus, Chgo. Ill.
- \$ 4.00 Oscar Krinertas, Walworth, Wis.
- \$ 3.00 Stasys Aušrota, Sun City, Calif.
- \$ 2.00 Juozas Tamašauskas, Putnam Con.
- \$ 2.00 William Adams, Paterson N. J.

KAN. VACLOVO ZAKARAUSKO 50 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

Visuomenės Organizacijų sudarytas komitetas šį minėjimą rengia gegužės 31 dieną Šv. M. Mergelės gimimo baznyčioje, Marquette Parke, iškilmingos mišios. Parapijos salėje, 6812 S. Wash-tenaw av., 3 val. p.p. kanaanin-ko pagerbimo akademija ir pietūs.

Dail. JONAS TRIČYS sukūrė labai gražų ženklą - emblema kan. Vaclovo Zakarausko 50 m. kunigystės sukakčiai paminėti. Minėjimas gegužės 31 d.

SLA SEIMAS *****

Gegužės 14 -18 dd. Chicagoje posėdžia-vo SLA Pildomoji valdyba. Nutarta SLA SEIMĄ šaukti St. Petersburg 1982 m. liepos 5 d. Pažymėtina, kad Sandaros ir TMD sei-mai irgi įvyks toje pačioje vietoje 1982 m. liepos 3-4 dienomis.

SENAUSIAS SANDAROS SKAITYTOJAS *****

Wm. YESUDOVIC (Jesudavičius), gyv. Pittsburghe, Pa. ilgametis Sandaros skai-tytojas yra 97 metų amžiaus. Juo rūpina-si dukte Tillie E. Buckholt. Pažymėtina, kad Jesudavičius lie-tuviškai parašo laiškus Sandaros admi-nistracijai. Linkime jam sveikatos.

***** SKELBIMAS

Bridgeporte išnuomojamas keturių kambarių butas, antrame aukšte.
Teirautis telefonu 927 - 1953

*****

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje
Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI
IR NEBRANGŪS
Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

RAMUNĖ

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ
RESTORANAS

2547 West 69th Street, Chicago, Il, 60629

Čia yra lietuviškų knygų, gaidų, plokš-telių ir kt. lietuviškų kūrinių.

Telefonas 925 - 4254
Savininkai - Ona Konkulevičiienė
ir Bronius Zabukas

CICERO, ILL.

Birželio 14 d. 12 val. šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49 Court, bus minimas Sovietų Rusijos daromas lietuvių tautos naikinimas.

Kalbės prof. dr. Balys Paliokas. Meninėje dalyje akademikė Jūratė Tautvilaitė ir Cicero jaunimas, paruoštas So-fijos Palionienės, atliks pritaikytą šiam momentui programą.

Visus kviečia atsilankyti ALTos Ci-cero skyrius.

S. Paulauskas

KVIETIMAS

Birželio 5, penktadienį, 7 val. 30 min. vak. Jaunimo Centro kavinėje kal-bės aldermanas Pucinski, buvęs JAV kongresmanas, apie dabartinius įvykius Lenkijoje.

Su dėmesiu ir rūpesčiu sekame len-kų darbininkų ir ūkininkų kovą su ko-munistų partija ir Tarybų Sąjunga dėl savo teisių. Pritariame Lenkijoje prasidėjusiam Solidarumo judėjimui ir lin-kime sėkmės.

Kviečiame mūsų visuomenę dalyvau-ti politinėje vakaronėje.

Rengėjai. LKDS Centro Komitetas
Cicero Skyriaus Valdyba
Čikagos Syriaus Valdyba

LIETUVIO PASKAITA KITATAUČIAMIS

Centro - Rytų Europos tautų draugys-tės sąjunga Chicagoje pasikvietė Amer. Liet. Tarybos informacijos narį Antaną Adomėną (dabar siekiantį doktorato Chica-gos universitete) skaityti paskaitą apie Centro ir Europos tautų dabartinę padėtį ir ateitį, to sąjūdžio susirinkime, Lenkų veteranų salėje, 3242 N. Pulaski, Chica-goje, gegužės 31 d. 3 val. p.p.

★ Chicagoje veikiančieji Lietuvių Pre-kybos Rūmai, kuriems vadovauja Julius R. Kuzas, savo metiniame bankete gegu-žės 17 d. įteikė penkias stipendijas lie-tuviams studentams. Iškilmingai gausiaida-lyvavo Illinois valstijos įvairių pareigūnų. Kaip "Man of the Year" buvo pagerbtas Amerikos Lietuvių Tarybos informacijos direktorius kun. dr. J. Prunskis. Dalyva-vo Alto pirm. dr. K. Šidlauskas ir kiti valdybos nariai.

★ Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirm. Teodoras Blinstrubas A.L. Tautinės S-gos Seime, įvykusiame gegužės 23-24 d. Detroito, Mich., padarė platų prane-simą apie Alto veiklą.

ALT Inf.

Chicagos miesto mэрė, Lietuvių Operos dvidešimtmečio proga, priėmė Operos žmonių delegaciją ir birželio mėnesio 13, 14 ir 20 dienas, kai mūsų Opera stato Lietuvos laisvės tema sukurtą operą I LITUANI, paskelbė visame Chicagos mieste kaipo Lietuvių Operos dienomis savo pliečiams. Nuotraukoje iš kairės: Operos pirm. Vytautas Radžius, vicepirm. Vaclovas Momkus, sol. Nerija Linkevičiūtė, sol. Algirdas Brazis, miesto mэрė Jane M. Byrne, Evelyn Ozellenė, sol. Algis Grigas, sol. Margarita Momkienė, sol. Dana Stankaitytė, dirigentas Alvydas Vasaitis. Mэрė taip pat atvyks ir į mūsų operos spektaklį Marijos mokyklos salėje.

Apdraudy Agentūra

Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius

VALANDOS

Kasdien 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais
9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.

- Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI

IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 - 4:30 val. po piet
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlOCK 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street

Office - 436-7878

Res. 839 - 5568

CHICAGO, Illinois 60629

VLADAS SIMAITIS, J. D.

Registered Broker

Didžiausias Kailių
Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ
LIETUVJ KAILININKA
CHICAGOJE

Įstaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

NAUJA LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA "LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakare

Visos laidos iš WCEV 1450 Kc BANGA
ST. PETERSBURGE: 12 val. 30 min.
WTIS 1110 AM BANGA.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

ENGLISH section

15 Year Old SLA Member's Letter in Hammond, Ind. Newspaper

CHICAGO, ILL.

March 31, 1981

Our SLA 208 branch is alive and kicking. We had a meeting in March and a card party last October. Our Pres. Alice Wasiliauskas is a good worker.

I am taking the liberty of enclosing an article that Mrs. Anna Jagella's grandson - Thomas Jagiella, member of SLA 208, was 15 last March 26. He wrote an article and it was published in the Hammond, (Ind.) Times. I think it is a good article. Could you publish it in your English section.

We are proud of him and he is an exceptionally good student. Cor.

America was born and raised by the willingness of a people to take the responsibility of solving their own problems and making their own living upon themselves without Uncle Sam's intervention.

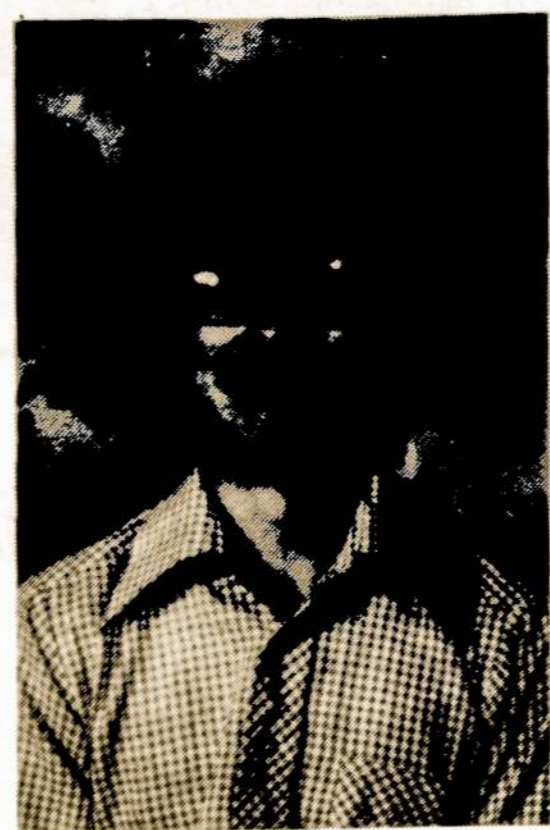
Today Hammond is in serious trouble. The city cannot pay its debts and businesses are neither willing nor foolish enough to move in. Hammond's economy is in a stranglehold. What would happen if I bought a vacant lot and tried to build a factory on it? I would be stonewalled with hundreds of zoning and building code violations and inspectors, not to mention the consequences of hiring non-union construction crews.

Will it take the emigration of the last business and last family from Hammond to convince you that business is our source for food, clothing, and shelter? Isn't your newspaper also a profitable business? Are we so affluent a society that we no longer want or need our industries? Your editors and the city of Hammond obviously think so.

Tom Jagiella

(The position of The Times on business and government, we believe, is well delineated in editorials published Feb. 2, 3, 6, 20, March 3, 9, 10, 11, 15, 18, to list a few of recent vintage. EDITOR)

Thomas Jagella
15200 Hancock Rd.
Hebron, Indiana 46341

Tom Jagiella

1941 — 1981

Sukaktuvinis Lietuvos Atsiminimų radijo ženklas

Prof. dr. Jokūbas Stukas,
Lietuvos Atsiminimų radijo
valandos direktorius.

The Volkswagen Foundation of Germany is willing to finance a study of the social and economic development of Estonia, Latvia and Lithuania to be conducted by British scholars at Glasgow University and by Germans at the Westfaellische Wilhelms University at Munich.

NAUJI LEIDINIAI

SUSIPAŽINKIME SU "MIRTIES LAGERIŲ" KNYGA

Nesunku įsivaizduoti, koks galėtų būti nykus, iš dalies tuštokas ir liūdnas mūsų čionykštis kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas, jei nebebūtų kasmet išleidžiama bent po keliasdešimt naujų lietuviškų knygų. Tikrai reikia džiaugtis, kad tiek knygų mes vis dėlto iki šiolieji pajėgiam išleisti, nors mūsų broliai latviai jų kasmet išleidžia beveik dvigubai daugiau.

Tad tenka domėtis kiekviena naujai pasirodžiusia vertingesne lietuviška knyga ir, kaip pačios pirmosios mūsų knygos autorius Martynas Mažvydas nuosirdžiai visiems patarė: su meile "imti ją į rankas ir skaityti." Ne tik lietuvių tautai, bet ir lietuviška knyga yra perėjusi tikrus kryžiaus kelius. Už ją lietuviaiėjo į kalėjimus ir į Sibiro tremtį, o ir dabar tėvynėje ji dažnai falsifikuojama arba iš viso negali būti išleidžiama, jei neatitinka kompartijos dogmoms.

Šiomis dienomis laisvojo pasaulio lietuviai susilaukė naujos, gražiai išleistos ir vertingos knygos, turinčios 300 pusl., kuri pavadinta "Mirties lageriuose ir tremtyje". Jos autorius yra Jonas Kreivėnas, jau plačiau žinomas JAV lietuviams. Šioje savo atsiminimų knygoje iš arktinės Šiaurės Rusijos konc. lagerių kančių, bado ir teroro bei sunkaus darbo gyvenimo aprašyti išrupulingi vaizdai seka vienas paskui kitą, sukretčia skaitytoją. Vėliau autorius buvo išsiųstas į vadinamą "laisvąją tremtį" Kazachstaną, kuris yra labai didelis dykumų kraštas. Jo vienas kraštas siekia Aralo jūrą, tikriau sakant ežerą. Kazachstane tremtyje Kreivėnuteko išgyventi 8 metus ir toji tremtis ne daug kuo skyrėsi nuo lagerinio gyvenimo, nes ilgą laiką už darbą nieko nemokėjo. Teko dirbti tik už pavalgymą.

Po anksčiau mūsų skaitytųjų moterų, buvusių Sibiro kalinių (Tautvaišienės, Rūkienės, Armonienės ir Juciūtės) knygų apie jų išgyvenimus sovietinėje nelaisvėje, pagaliau, susilaukėme ir buvusio kalinio

vyro atsiminimų. Reikia pasakyti, kad savo stilingumu, lygiu, nuosaikiu pasakojimu, trumpais ir vaizdžiais sakiniais ši Kreivėno knyga pralenkia kai kurias minėtųjų moterų knygas. Suskirstyta trumpais skirsnėliais - ją labai lengva skaityti ir įdomu, nes autorius dar duoda nemaža žinių iš aplinkinio gyvenimo.

Šios naujos J. Kreivėno knygos "Pristatymas" (geriau gal tiktyti sakyti - supažindinimas) čikagiškei lietuvių visuomenei įvyks 1981 m. birželio 6 d. 5 val. vakaro Lietuvos Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie, Chicago, Ill., 60629. Bus kiek pakalbėta apie knygą ir jos autorių. Garbės leidėjai, rėmėjai, garbės prumeratoriai ir prumeratoriai galės gauti jiems skirtas knygas, o kiti šio pristatymo dalyviai galės knygą nusipirkti ir dar gauti autoriaus dedikacinį parašą.

Siuo metu, kai išleisti kiekvienai didesnei lietuviškai knygai reikia gana žymios finansinės pagalbos iš šalies, dalyvaukime šioje išskilėje, įsigykime tikrai vertingą ir įdomią J. Kreivėno knygą ir tuo būdu paremkime sunkų lietuviškos knygos kelią. Ko gero, gal po dvejų, trejų metų galime susilaukti net ir antrojo šios knygos tomo, jei greitai bus išplatintas pirmasis. Autorius sakosi, kad dar labai daug įdomių dalykų į šią knygą netilpo. J.B.

APIE LIETUVOS KANKINIUS

Ukrainiečių savitraštis Chicagoje "The New Star" gegužės 10 d. numeryje išspausdino kun. dr. J. Prunskio straipsnį: "Martyrs Behind the Iron Curtain" - apie kankinius okupuotoje Lietuvoje.

AUSTRALIOJE

Australijos Melbourne LB apylinkės ir Pavergtų Tautų Komitete pirminkas Alb. Pocius ragina visur kelti Sovietų imperijos dekolonizacijos klausimą. Tuo reikalu Australijos spaudoje pasirodė jo straipsnis, kurio mintis tuoj iškėlė radijo ir televizijos stotys. Sovietų imperinė valstybė tebelaiškanti vergijoje apie šimtą tautų. Vien tik Europoje dar yra pavergta ar okupuota 250 mil. Žmonių.

Komitetas yra išleidęs vokus su užrašu "Decolonise Soviet Russian Empire".

(Iš "Bendruomenės Balsas" Nr.2)

DAR VIENAS KULTŪRINIS ĮNAŠAS

Birutės Kemežaitės poezijos knygai "Nebijok žaibų, nei vėtrų" išleisti susidarius komitetas jau pradėjo darbą. Šių metų gegužės 4 d. autorės bute įvykusiame pirmame posėdyje išsirinkta valdyba: pirm. Z. Juškevičienė, sekr. J. Jokubka ir išd. J. Kavaliauskas. Komiteto nariai: S. Petersonienė, K. Radvila, dr. J. Briedis, dr. J. Kižys, J. Tijūnas, S. Šmaizienė, J. Bagdzius, J. Vaičiūnas ir G. Kulikauskienė.

Midland Savings & Loan Ass'n, 2657 W 69 th St., Chicago, Illinois, 60629, tos poezijos išleidimui yra atidaryta sąskaita Nr. 3637 - 2.

Birutė Kemežaitė iševijovs lietuviams jau yra žinoma kaip solistė, išleidusi dvi dainų ir op. arijų plokšteles, kaip rašytoja savo romanu "Sudiev! Aš išeinu...". publicistiniais straipsniais ir eilėraščiais, spausdintais periodiniuose spaudoje.

Šiame eilėraščių rinkinyje, autorė skaitytojams pateiks staigmeną, visiškai naują, dar nei vieno lietuvių poeto neišbandytą žmogaus buities laikinumo ir likimo tematiką. Tai gilus psichologinis žvilgsnis į žmogiškųjų apraiškų mirtingumo tragediją ir nemirtingosios sielos esmę, įremintą poetinėje formoje. Jeigu lig šiol poetai pasitenkino tik vienu - kitu apie mirtį paviršutinišku eilėraščių, tai Kemežaitė, tragiškai žmogaus gyvenimo baigmei apmąstyti, duoda net atskirą skyrių.

Leidžiamoji poezijos knyga "Nebijok žaibų, nei vėtrų" turės keturis eilėraščių skyrius. Eilėraščiai klasikinio eilavimo. Knyga bus apie 136 puslapių. Šiuo metu jau sparčiai renkamos aukos ir netrukus Kemežaitės eilėraščiai pasieks skaitytojus knygos formoje.

Jonas Jokubka

TRUMPAI IŠ VISUR

***

Lenkijos komunistų partijos kongresas įvyks liepos 14 - 18 d.d. Dalyvaus Gromyko.

***

Meksikos prezidentas birželio mėn. lankysis JAV.

***

Gegužės mėn. Fordas ir Chrysler pakėlė automobilių kainas virš 2%.

***

Nustatyta, kad Michigano ežere pagautos žuvis yra užsikrėtusios PCB chemikalais, kuris sukels vėžį.

***

Lenkijos valdžia neleido Solidarumo unijos darbininkų delegacijai vykti į JAV, bet leido vykti į Japoniją.

***

Bandymuose nustatyta, kad Leatrule vaistas vėžio ligos negydo.

***

Reaganas numato sumažinti JAV mokėjimus Jungtinėms Tautoms.

***

Danijos komunistų šį rudenį ruošiamos sovietų dienos bus skiriamos okupuotai Lietuvai.

***

Be javų, sovietai iš JAV, nori gauti ir trąšų.

***

Iš Vietnamo JAV laivai pereitą mėnesį išgelbėjo 720 pabėgėlių.

***

Prieš 3 metus du japonų žvejai "pagavo" padangą, kurioje rado 738,720 dol. vertės aukso. Dabar tas aukso pripažintas jų nuosavybė.

VLIKO angliškos ELTOS pirmtakas

(Patikslinimas)

DR. KOSTAS R. JURGĖLA

"Sa daros" š.m. balandžio 6 d. laidoje redakcijos įvadas ir plk. Kazio Grinius parašytoji LITHUANIAN BULLETIN apžvalga nėra visiškai tiksli.

Faktinai, ELTA angliška buvo redaguojama Ernesto Harrison'o ir leidžiama Lietuvos Pasiuntinybės Londone. Kai pritrūko lėšų ir patsai Harrisonas, buvęs Britanijos konsulas Lietuvoje ir gerai mokėjęs lietuvių ir rusų kalbas, karo metais pradėjo dirbti britų cenzūroje, ELTOS leidimas liovėsi. G. pokaryje svetur pradėjo eiti VLIKO leidžiama ELTA (Lietuvos Telegrafo Agentūra), ilgai leidžiama keliomis kalbomis. Apie britų praktiką yra įdomu tai, kad patsai Harrisonas negavo kelių mano laiškų, kurie buvo britų cenzūros sulaukyti ir jam įteikti jau po karo; regimai cenzoriui Harrisonui adresuotus laiškus cenzūravo kiti.

Lietuvos okupacijai prasidėjus, niuorkiečiai surengė masinius protestus ir liaudies suaukotomis lėšomis išleido du "Lithuanian Information Service" leidinius, kuriuos paskleidė po visą pasaulį. Juos suredagavo Juozas B. Laučka ir aš. Mano (anomet advokato) istaigoje tuos leidinius adresuavo visa eilė bičiulių, jų tarpe Lietuvos vicekonsulas Vyta. Stašinskas su žmona, Gen. Konsulato sekret. Ancietas Simutis su žmona, ir kiti.

LITHUANIAN BULLETIN pradėjo leisti ne "trys į LIETUVIŲ TAUTINĘ TARYBĄ susimėtę asmenys", bet keliuose vietose įsisteigusiu Lietuvos Pilečių Sąjungos skyrių išrinktoji Taryba, kurios pirminku buvo išrinktas plk. Kazys Grinius. Kai Amerikos Lietuvių Taryba atidarė Niujorke savo informacijos centrą LAIC, ten įsikūrė ir LITHUANIAN BULLETIN, kurio leidyklos parėmė ALT-as. LAIC direktorium buvo aš. sekretoriavo Marijona Kižytė, bendradarbiais-patarėjais prof. Kazys Pakštas ir plk. Grinius. Berods dr. Jonas Pakštas aš suda rėš to leidinio turinio išvorią bibliografijai.

LAIC sudarant, Pakštas buvo siūlomas ALRK Federacijos, Grinius sandariečių ir socialdemokratu. Aš buvau tautininkas, priimtinas visoms trims srovėms, kaip ir Kižytė. Dėl visa ko, pradžioje mums buvo priskirti sroviniai patarėjai - Juozas Laučka, dr. Matas Vinikas ir Jonas Januškis, "Naujosios Gdynės" savitraščio redaktoriaus.

Aš buvau ALT paskirtas jos teisiniu atstovu - įgalotiniu New Yorko valstybėje, kadangi ALT buvo inkorporuota Illinoiso valstybėje. Pakštas buvo registruotas "foreign agent" - kaip Lietuvos Universiteto atsiųstas "apsikeitimui", o Grinius registravosi kaip tikrosios tarnybos karys - karo attache Vokietijai, niekad iš Lietuvos kariuomenės neatleistas. Tad man teko lankytis FBI istaigoje ir

užtikrinti, kad tie "foreign agents" tėra mano patarėjai - ekspertai jiems pavadamais klausimais. Mat, registruotų "foreign agents" straipsniai spaudoje turėjo būti aprūpinami įvadu, kad jie yra agentai ir kad jų straipsnių nuorašai yra pasiūsti į nurodytą JAV istaigą. Taip buvo karo metais.

Plk. Grinius savo straipsnyje netiksliai parašė, kad jam "priklauso ir sovietinių dokumentų rekvizicijos (ši aplinkybė tuo tarpu neskelbtina)". Anaiptol, tuos sukilėlių Lietuvoje užgrobtus NKVD ir NKGB dokumentus per Švediją karo metu man, t.y. LAIC arba ALT, pristatė lietuvis inžinierius, o kai kuriuos dokumentus Londone buvo gavęs Harrisonas, kuris padarė ir pirmąjį Sierovo priekazo vertimą. Vėliau Valstybės Departamentas manęs paprašė leisti jiems pasidaryti fotostatus. Grinius, iš manęs dokumentus pasiskolines, leido Niujorko miesto bibliotekai nusikopijuoti (pernai dr. Algirdas Budreckis man sakėsi mėgęs bibliotekoje tuos dokumentus pasiskolinti, bet, esą, jie ten "dingę"). Visi tie dokumentai buvo mano išversti į anglų kalbą ir visų buvo padarytos klisės. Aš raginau ALT visus tuos dokumentus išleisti: vienoje pusėje originalo nuotrauka, kitoje vertimas. Žymių dokumentų dalis buvo pristatyta Kersteno kongresinei komisijai, kuriai aš buvau vyriausybės paskolintas vienu iš juriskonsultų. Iki mano išėjimo į Valst. Departamentą tarnybą 1951 metais - tie dokumentai nebuvo išleisti.

Grinius mini ir Trakiškio "The Situation of the Church" Lietuvoje, mano išverstą. Kai Grinius pristatė rankraštį, trijų srovinių mums priskirtieji patarėjai sutiko leisti. Mane asmeniškai sužavėjo "Nauj. Gdynės" redaktorius Jonas Januškis. Gavęs rankraštį, jis rytdieną atėjęs pas mane, sakėsi per naktį perskaitęs ir negalėjęs užmigti: jį taip giliai supurtė bolševikų pastangos visiškai pavergti žmogaus mintį, kad jis ragina skubiai leisti. Žinojau, kad jis buvo 1919 m. savanoris kūrėjas, Šiaulių gimnazistas, III Seimo narys, paskia 1925 m. kalintas Lietuvoje, emigravęs Vokietiją, vėliau Prancūzijoje, ten tarnavęs kariuomenėje - ir su žydų pagalba pasiekęs Ameriką. Žinojau, kad jis tarnavo antrame gusarų eskadronė - su mano broliu Petru ir Aloyzu Valušiu. Tik po karo iš plk. Izid. Kraunacisio ir dr. Antano Starkaus patyriau, kad juodu jodavo balnas - prie - balno su Januškiu. Tai buvo jautrus, gilių įsitikinimų demokratas, karo metais ir mūsų šeimos draugas. (Beje, mano klasės draugas Mikas Vaidyla 1919 m. irgi buvo gusaras, tik ne antrame eskadronė.)

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS KAMPĖLIS

Isteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS
ADRESAS - 840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

Istoriniai Padavimai

DR. JONAS BALYS

Keliamąjį Ežerą

“Kur Eini, Dviragi?”

Seniai, labai seniai Salų apylinkė užgūlę tamsūs, perkūningi debesys. Dieną ir naktį žaibavę, bet lietus nelijęs. Žmonės meldėsi, Dievą prašė, bet buvo veltui. Kartą senelis elgeta pasakęs, kad tas debesis tol būsiąs, iki kas atspėsiąs jo vardą, — tada ežeras nusileisiąs žemėn. Visokių vardų žmonės davę dangaus ežerui, bet neatspėję. Kur dabar ežeras liūliuoja, kitą kartą buvusios didelės pievos. Ten ganęs piemuos galvijus. Vienas didžiulis jautis bėgęs į vasarąjį. Piemuos ištars: “Kur eini, Dviragi?” Ir didžiausiu triukšmu ežeras nusileidęs į tas pievas, kur piemuos ganė galvijus: jas užliejęs, paskandinęs piemenį ir jo bandą. Tą ežero šaką, giliai įsiterpusią į Taraldžių laukus, ir vadina Dviragiū, o kitą ežero dalį vadina Ilgaragiū ar Ilgiū.

Taraldžių k., Kamajų v. Užr. J. Ožalas, 1935. LZV 153.

Praviršulis

Seniau vanduo padangėmis skraidęs, ne taip, kaip dabar debėmis kad blaškos. Kur vanduo nusileisdavo žemėn, ten užplūdavo žmonės, miškus, laukus ir gyvulius. Nuo skrendančio vandens žmonės labai nukentėdavę. Ypač daug žalos darydavęs vanduo toje apylinkėje, kur dabar yra Praviršulio ežeras (Raseinių aps., tarp Žaiginių ir Vosyliškių.) Reikėjo atspėti tokį slaptą žodį, kad vanduo nusileistų žemėn ir daugiau neskraidytų. Viena mergaitė atspėjo tą slaptą žodį ir išgelbėjo žmones. Pamačiusi skrendantį vandenį, ji tarė: “Aš vardu Uršulia, o tu — Praviršulis.” Pagal tų jos žodžių vanduo nusileidęs. Mergaitė paskendo, bet išgelbėjo visą apylinkę. Pasidarė toje vietoje gilus ežeras ir vanduo daugiau neskraido.

A. Stelmokas, 48 m. a., Pūkūnų k., Betygalos v. Užr. A. Urbas, 1928. LTA 898(123).

Masčio Ežeras ant Milžino Delno

Senovėje ant žemės gyveno milžinai: dideli vyrai ir tokios pat moterys. Kada ėjo per girias, medžiai po anų kojomis lūžo ir linko, kaip po mūsų kojomis smilgos. Sykį, kai norėjo atsigeriti iš Veviržio, visą vandenį lig lašo išgėrė, o neatsigėrė. Ėjo į Minią, ir ten iš karto išsausino.

Du milžinai ėjo Nemuno pakraščiais medžius kapodami: vienas vienoj Nemuno pusėj, antras antroj. Vieną kirvį teturėjo, kurį iš rankos į ranką per upę vienas antram padavinėjo.

Kitas milžinas, pasisėmęs Palangoj iš marių į delną vandens, prie Telšių miesto jį ir išpylęs. Iš to pasidarė ežeras Mastis, kuris ir dabar tebėra.

Yra senelių, pasakojančių, kad milžinai iš žemės užšokę ant Mėnulio, norėdami palikti žemę žmonėms. Ir dabar dar du anų yra ten matyti: vienas stovi, kitas guli. Nedideli teišrodo, nes toli nuo žemės yra.

Veviržiniai, Kretingos aps. Užr. vienuolis Martinijonas Bučnys, 1937. LTA 1431(182).

MAZEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

T M D

pirm. Gertruda Dargis
2040 Springhill Road
Pittsburgh, Pa. 15243

Sekr. Grožvydas Lazauskas
840 West 33rd Street
Chicago, Ill. 60608

1žd. Aleksandras Chaplikas
788 East Broadway
So. Boston. Mass. 02127

Kaip Kalnai ir Vandensy Pasidarė

Girnikų Kalnas ir Raizgių Ežeras

Seniai, labai seniai, kada Lietuvoje buvo didžiausi miškai, gyveno vienas milžinas. Jis turėjo sūnu, kurį be gaio mylėjo. Vieną kartą sūnus užsimanė eiti pasivaikščioti. Išėjo ir paklyco neišlendamosė giriose. Milžinas laukia laukia, bet sūnaus nekaip nebesulaukia. Nutaria eiti savo dingusio sūnaus ieškoti. Eina, net girios trata. Ėjo ėjo ir atėjo į Zemačius. Zemačių kraštas labai smėlėtas. Pribiro milžinui klumpės smėlio. Milžinas pavargo, atsisėdo ir nusimovęs klumpes iškratė smėlį. Toje vietoje atsirado didelis kalnas, vadinamas Girnikų kalnu. Milžinas buvęs labai nuvargęs ir susirūpinęs, nes neradęs savo sūnaus. Jis nuliūdęs ir pradėjęs verkti. Verkes verkes, o ašaros upeliais tekėjusios. Jos sutekėjusios į duburį ir pasidaręs ežeras, kurį žmonės pavadino Raizgių ežeru.

Stonys, Šiauliai. Užr. M. Stonys, 1932. III. LTA 369(27).

Kaip Milžinas Ėjo į Motinos Laidotuves

Prie (Girnikų) kalno gyvenęs milžinas ir ėjęs į Luokę į savo motinos laidotuves. Einant klumpės prisisėmusios žemų ir vieną klumpę iškratęs prie Girnikų (ten pasidarė kalnas), o kitą prie Luokės, (ten pasidarė) Šatrijos kalnas. O sugrįžęs (iš laidotuvių) atsisėdęs ir verkes verkes, (iš jo ašarų) net Bulėnų ežeras pasidaręs.

Anykštis

Pasakoja, seniau buvęs užėjęs ant Lokupės balos (Staciūnų ir Dragonių k. laukuose) ežeras, kuris net tris dienas padėbęs nepaprastai užęs, kriokęs, žmones bauginęs. Staciūnų ir Dragonių kaimų žmonės buvę išsikraustę iš savo sodų, kad užias ežeras nusileidęs neprigirdytų. Po trijų dienų ežeras nuėjęs tolyn į rytus ir apsisėjęs apie Anykščius. Ten mergina velėjusi skalbinius ir nusimušusi nykštį. Iš skausmo surikusi: “Aa, nykštį nusimušiau!” Čia ėmęs ir nusileidęs kriokias ežeras: mat, jo vardas buvęs Anykštis. Jei kas būtų anksčiau atspėjęs jo vardą, būtų ežeras anksčiau kur nusileidęs.

Staciūnų k., Pušaloto v. Užr. A. Smailys, 1935. LZV 484.

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVE Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois
Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Nuo
1914 Metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti jums naudingi ir teityje

Sąskaitos apdraustos iki
\$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

& LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone 254-4470

ir 8929 So. Harlem Ave.
Bridgeview, Illinois 60455
Phone 598-9400

2657 W. 69th St. Chgo., Ill. 60629 • Phone 925-7400

5 1/2%

paid quarterly
4 Year Savings
Certificates
Minimum \$5,000

7 1/2%

All accounts com-
pounded daily —
Passbook Savings

IŠVEŽTIESIEMS

Man sielėj gimė didis skausmas,
Lyg piktos audros debesy.
O ilgesys man širdį draskė:
— Kur broliai tremtiniai visi?

Tarp speigų, pusnių išblaškyti
Vergioj kenčiat šaltį Jūs,
Numirus bado mirtimi ten,
Ar kas lankys bent jūs kapus?

Tik laisvės viltys jus paguos gal,
Kad vergija greit sutrupės
Ir saulė laisvės pasiligtosios
Vėl užtekės iš po nakties.

SPAUDA - TAUTOS GALYBĖ

Spauda yra tautos galybė,
Per ją pulsuoja kultūra.
Ji teikia tautai daug stiprybės,
Tapti galinga ir tvirta.

Nėra spaudos, nėra gyvybės,
Nėra gyvybės be vandens.
Gyvybė miršta be deguonies,
Tauta išnyksta be spaudos.

Spauda galinga, visagalė,
Kovot už laisvę sunku be jos.
Ji galingesnė už atomą
Kovojo dėl laisvės Lietuvos.

Algirdo Budrečo eilėraščiui iš neseniai išleistos jo poezijos knygos "PRIE TĖVYNĖS AUKURO".

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELJONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAisette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-8872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4110

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3318 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60618

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. - Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905